

Hollandia kihívásai a külföldi diákok integrációjában

Kenéz Dávid

DOI: 10.14267/VILPOL2024.03.11

A „nemzetköziesedés” folyamata az egyetemeken hozzájárul az ösztönző tanulmányi légkörhöz, a nemzetközi tudományos fejlődéshez való szoros kapcsolódáshoz és a tehetséges új szakemberek munkaerőpiacra való megfelelő áramlásához. Ugyanakkor Hollandia az utóbbi években kezdett rájönni, hogy a nemzetközivé váláshoz több kell, mint angol nyelvű diplomák kínálása. A holland hallgatók nem mindig olyan magabiztosak az angoltudásukban, mint ahogyan azt az intézmények vezetői gondolták, míg sok külföldi hallgató nem számít arra, hogy a magukat nemzetközinek feltüntető intézményekben hollandul is meg kellene tanulniuk. Az amszterdami tapasztalataim és ismerőseim beszámolóí alapján igazolni tudom, hogy bár a hollandok általában nyitottak, kifejezetten kevésbé hajlandóak keveredni a külföldiekkel.

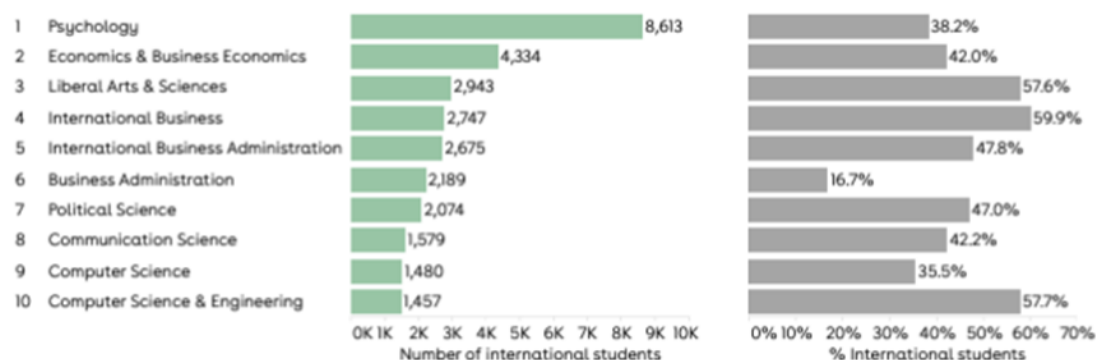
A nagyobb aggodalmat azonban a külföldi hallgatók féktelen növekedése okozza, ami nyomást gyakorol az oktatás egészére. Elhangzanak egyes panaszok, hogy a diákok kénytelenek a helyhiány miatt olykor a padlón ülni az előadásokon, és némelyiküknek késleltetniük kell a tanulmányaikat a tárgyfelvétel problémái miatt. Ezen felül az utóbbi idők tanársztrájkjai rávilágítanak arra, hogy a tanárok maguk sem képesek megbirkózni a munkaterheléssel. Ezzel párhuzamosan egyre erősebbek azok a hangok, akik úgy gondolják, hogy a holland diákok ki vannak szorítva az oktatásukból, ami a súlyos lakáspiaci válsággal együtt a külföldi hallgatókban kirekesztettség-érzetet eredményez.

Erre találna megoldást a kormány legutóbbi törvényjavaslata (Wetsvoorstel Internationalisering in balans), ami bizonyos szakokon létszámkvótát, általános nyelvkötelezettséget és centralizáltabb kontrollt vezetne be az állam oldaláról. Ehhez tartozik, hogy a több mint egyharmad részben nem holland nyelvű alapképzéseket a munkaerő-piaci igények és a holland tanárok elérhetősége alapján ellenőrzés alá vonnák központilag, továbbá a holland nyelv használatát előírnák minden tantervben.

Míg a válsághelyzetet felismerve az egyetemek vezetői egyetértenek abban, hogy minél előbb szükség van a külföldi hallgatók számának ellenőrzésére szolgáló eszközökre, mindazonáltal a javaslat egyes pontjait jobbra túlzónak tekintik. Többek között az Amszterdami Egyetem (UvA) úgy véli, hogy a kvótákra vonatkozó javasolt intézkedések elegendőek lennének az egyensúly eléréséhez, viszont a nyelvvel és az ellenőrzéssel kapcsolatos egyéb intézkedések nem érnék el céljaikat, és jelentős, nem kívánatos mellékhatásokkal járnának. Úgy gondolják, hogy az angol nyelv visszaszorítása csökkenteni fogja Hollandia vonzerejét a nemzetközi tudományos közösség számára, illetve a holland diákok kiszorítására vonatkozó álláspontok nem feltétlenül helytállóak.

1. ábra: A 10 leghíresebb szak a kutatóegyetemek nemzetközi hallgatói köreiből az abszolút számok alapján (2022-2023)

Figure 16. Top 10 study programmes among international degree students at research universities in terms of absolute numbers (2022-23)

Forrás: Nuffic [1]

A problémát tulajdonképpen az egyes szakok külföldiek általi túljelentkezése szüli. Például az Amszterdami Egyetemen média és kultúra szakon a „nemzetköziesedésnek” köszönhetően az elsőévesek száma négy év alatt 90-ről 460-ra, a szociológián 50-ről 200-ra, a politológián 130-ról 560-ra nőtt. [2] Ezek a számok a többi felkapott kutatóegyetemre is jellemzőek. Az ábrán látható, hogy az alapjában véve telített pszichológia szak, még ha nem is külföldiek által dominált, erős létszámfölénnyel bír a STEM-képzések felett, amelyek viszont bizonyítottan a legmagasabb diplomás maradási és foglalkoztatási aránnyal rendelkeznek.

Ennél fogva az egyetemek vezetői azt kommunikálják, hogy a külföldi diákokkal kapcsolatos gondok a kvóták korrigálásával megoldhatók, így minden más intézkedésre aggodalommal tekintenek, autonómiájuk csorbítását látják bennük. A válság azonban egyre kezelhetetlenebb, és a külföldi hallgatókkal kapcsolatos közvélekedés nem feltétlenül változik, ami a konzervatív nézetek növekvő támogatottságában is megmutatkozik.

Jegyzetek

- [1] <https://www.nuffic.nl/sites/default/files/2023-06/incoming-degree-mobility-in-dutch-higher-education-2022-2023.pdf> Letöltés ideje: 2023.10.11.
- [2] <https://www.folia.nl/international/153921/temporarily-halt-further-internationalization-of-uva>
Letöltés ideje: 2024.03.03.